aptiktas per 3 m storio kultūrinis sluoksnis. Ankstyvasis jo horizontas taip pat datuojamas XVI–XVII a.

SURVEY EXPLORATIONS IN VILNIUS, IN ODMINIŲ SQUARE

In 2003 in Odminių square, between Šventaragio street, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus street, Odminių street and Gedimino avenue in Vilnius, the top cultural layer in the area of 23.5 m^2 was explored. The upper layers up to 1–1.5 m thick are dated to the 19th–20th centuries. In the central part and in the southwestern corner of the square remains of brick buildings dated to the beginning of the 19th century – the beginning of the 20th century were uncovered.

TYRINĖJIMAI VILNIUJE, PYLIMO G. 7A

Linas KVIZIKEVIČIUS

2003 m. liepos mėn. LII MTS vykdė archeologinius tyrimus Vilniaus senajame mieste, Pylimo g. sklype 7A, komercinės paskirties pastato su požeminiais garažais statybų vietoje.

Minėtas sklypas yra Vilniaus senamiesčio V dalyje, už istorinės gynybinės sienos. Tiriama vieta išsidėsčiusi kvartale, iš Š pusės apribotame dab. K. Kalinausko, iš R – Pylimo, P – Trakų, V – Teatro g. Tarp Pylimo g. ir tiriamos vietos yra skveras – praeityje buvusių evangelikų reformatų kapinių teritorija.

Žinių apie vietovę rašytiniuose šaltiniuose randama nuo XVII a. pradžios. Šalimais buvo evangelikų liuteronų valdos, kurias 1619 m. Mikalojus Vizgirda patvirtino čia esančio sklypo už Trakų vartų dovanojimo aktu. Čia buvo įrengtos kapinės, medinė bažnyčia (pastatyta 1651 m.) sudegė per 1655 m. karą. Sklypo aplinkoje esantys pastatai dar labiau nukentėjo per XVII a. antrosios pusės katalikų ir stačiatikių religinius nesutarimus ir įsiliepsnojusias riaušes. 1682 m. akademijos moksleiviai griovė šalimais kelio į Trakus esančias kapines ir pastatus. Po riaušių komisija leido vėl atstatyti bažnyčią, matyt, ir kitus nusiaubtus statinius, nes 1690 m. jau vėl veikė bažnyčia, minima špitolė, mokykla, dvasininkų gyvenamasis namas (dabartinė Pylimo g. 7). XVIII a. antrojoje pusėje vykdyta pastarojo namo rekonstrukcija. 1798 m. Vilniaus plane pažymėtas dvasininkų gyvenamojo namo kontūras atitinka dabartinio Pylimo g. namo 7 siluetą. Vietovėje esančių pastatų išsidėstymas nepakito iki Antrojo pasaulinio karo.

Sklype ir greta jo archeologiniai žvalgomieji tyrimai daryti ne kartą. Dar 1991 m. PRI archeologas V. Vainilaitis greta esančiame sklype 7 (liuteronų kapinių pakraštyje) ištyrė 8 šurfus. Tyrimų metu užfiksuotas iki 300 cm storio XVI–XX a. kultūrinis sluoksnis, aptiktos akmenų grindinio liekanos, koplyčios sienos fragmentas, žmogaus kapas (Vainilaitis V. Archeologiniai žvalgomieji tyrimai Pylimo g. 7. Ataskaita. *LIIR*, f. 1, b. 2023). 1992 m. PRI archeologas T. Poška Pylimo g. sklype 7 ištyrė 2 perkasas ir 5 šurfus, iš viso 31 m^2 plotą. Tyrimų metu aptiktas grindinys, žmogaus kapas, XVII–XIX a. kultūrinio sluoksnio horizontai (Poška T. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai Vilniuje, Pylimo g. 7. Ataskaita. *LIIR*, f. 1, b. 1953). 1999 m. PRI archeologas

S. Sarcevičius Pylimo g. sklypo 7A kieme ištyrė 6 šurfus, iš viso 24 m^2 plotą. Aptiktos XVII a. antrosios pusės–XIX a. kelių pastatų liekanos. Tyrimų metu nustatyta, kad sklypo Š dalyje ankstyviausias kultūrinis sluoksnis susiformavo XVI a. antrojoje pusėje–XVII a. pr. (Sarcevičius S. Vilnius – 1999 m. Pylimo g. 7a žvalgomųjų archeologijos tyrimų ataskaita. *LIIR*, f. 1, b. 3365).

2003 m. sklypo Š dalyje ištirtos dvi perkasos, iš viso 327,6 m^2 plotas. Užfiksuotas nuo 50 iki 200 cm storio XV a. pabaigos–XX a. kultūrinis sluoksnis. Išskirti 2–5 kultūrinio sluoksnio horizontai. Tirtos vietos P dalyje aptiktos XVIII a. pastato pamato liekanos, sumūrytos iš akmenų, surištų kalkių skiediniu. Šalia jų užfiksuotos tokio pat laiko akmenų grindinio liekanos. Tyrimų metu aptikti 314 radiniai, daugiausia rasta buitinės ir statybinės keramikos fragmentų – puodų, puodynių, ąsočių, dubenų, lėkščių ir kelių taupyklių liekanos, keli plokštinių koklių gabalai. Aptikta stiklo (butelių, taurių gabalai), monetų, metalinių dirbinių liekanų. Radiniai datuojami plačiai – ankstyviausi XV a. pabaiga–XVI a. pirmąja puse, vėlyviausi – XX a. I ketvirčiu. Iš rečiau aptinkamų artefaktų paminėtinas dvigubo kryžiaus formos žalvarinis piniginės apkalas, naudotas XV a. pabaigoje.

EXPLORATIONS IN VILNIUS, IN PYLIMO STREET 7A

In 2003 LII MTS explored 2 trenches in Vilnius old town, in Pylimo street 7A. The total area of 327.6 m^2 was investigated. The cultural layer of 50–200 cm thick dated to the end of the 15th century – the 20th century was recorded, as well as remains of the foundation of a building of the 18th century built of stones bound by mortar were detected. Next to them remains of a stone paving were found. In total 314 artefacts were collected, most of them were fragments of household pottery and building ceramics, such as fragments of pots, jugs, basins, plates and several money-boxes, as well as several fragments of flat tiles. Also remains of glass (bottles, beavers), coins, metal artefacts were detected. The artefacts are dated to the end of the 15th century – the first half of the 16th century – the first quarter of the 20th century.

ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI VILNIUJE, POLOCKO G. SKLYPE 6

Linas KVIZIKEVIČIUS

2003 m. kovo ir balandžio mėn. LII MTS vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus Vilniaus senajame mieste, Polocko g. sklype 6, gyvenamojo namo statybos vietoje.

Minėtas sklypas yra Užupio viršutinėje dalyje, kairėje Polocko g. pusėje, teritorijoje, iš P pusės apribotoje Polocko, ŠV – Filaretų ir ŠR – Baltojo skersgatvio. Sklypas sudaro netaisyklingos formos penkiakampį. Sovietmečiu centrinėje jo dalyje buvo teismo medicinos ekspertizės prozektoriumas bei kiti pastatai. Iki žvalgomųjų tyrimų pradžios visi buvę pastatai, išskyrus R jos dalyje esančius garažus, nugriauti. Iki šiol sklypas archeologiškai nežvalgytas – visi tyrimai buvo atlie-